

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 195. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167180999280/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

Høben Papirer enten Smørfjerdinger eller Hællestifter eller Oxer eller overhovedet alt, hvad han vidste, at der blev spillet om, og derved vilde han affpise Bønderne, i Tilfælde af at de stulde vinde. Nu blev da Hungersnøden almindelig paa det hele Grevskab, thi næsten enhver Mand og Kone, Karl og Pige, tragte sin Forraad, sine Klæder og al Provianten til Herregarden. Naar nu de fattigste iblandt dem til sidst havde spillet bort endog den sidste Maadfuld Mad, saa bleve de ofte fundne at ligge døde af Sult i Grøfterne og paa Marken, og der gik næppe nogen Dag forbi, uden at der blev trukket ét eller flere døde Mennesker op af Grevens Fiskeport, undtagen om Vinteren, naar Marken var tilfrosten *).

Hadde Greven selv vidit alt dette, saa er der ingen Tvivl om, at jo Gnavposen havde blevet opbrændt, thi hans menneskelige Hjerter vilde vist ikke, at hans Bønder stulde blive uheldige. Men de kække Betjente vidste paa det behøvede at skjule alle slige Ting for Greven; ja, de havde endog ved en hjælpsomt Vistighed udvirket en Ordre fra Greven, at ingen maatte underlæge sig til at klage over Gnavposen eller gjøre Forslag om at opbrænde samme.

Greven havde gjort den vilfulde Indretning, at ingen uden Grevskabets egne Folk maatte faa nogen Betjening ved Godset, med mindre der formedest overordentlige Fortjenesters Skyld kunde gjøres Undtagelse med en eller anden. Det kunde ikke andet end smerte alle de fremmede, som vare paa Godset, saaledes at se deres Landsmænd berøvede et af de herligste Privilegier: men det varede ikke længe, før end man fandt paa, at det ikke burde udfordres andet, til at erhverve sig lige Rettigheder med Grevskabets egne Folk end blot at kunne staa paa Hovedet eller vende Mølle, og nu havde Tykterne Svillet vunden.

*: Om Vinteren maatte de vel krybe ihjel; thi saaledes hæder man sig ad paa andre Steder. Overl. Anm

ingen uden Grevskabets egne Folk maatte faa nogen Betjening, Forordningen om Indkjøbetten (18de Januar 1776).